

Міністерство освіти та науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого мистецтва
Протокол №__ від _____ 20__р.
„Затверджую” зав. кафедрою
проф. Лесик О.В. _____

Затверджено
на раді факультету мистецтв
Протокол №__ від _____ 20__р.
проф. Гордійчук А.М. _____

ПРОГРАМА
державний екзамен
„Живопис”
ОС „Бакалавр”

напряом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»
(на базі атестата про загальну середню освіту)

(заочна форма навчання)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Державний екзамен «Живопис» за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра напряму підготовки б. 020205 «Образотворче мистецтво» здійснюється Державною екзаменаційною комісією Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки з даного фаху, затвердженою Міністерством освіти і науки України, після виконання студентами навчального плану у повному обсязі.

Метою державного екзамену «Живопис» є встановлення фактичної відповідності підготовки випускників вимогам програми та навчального плану.

Перевірка у студентів знань та вмінь з живопису на державному іспиті, повинно включати володіння ними основним арсеналом живописних прийомів, технік, матеріалів, методів роботи.

Програма державного іспиту дає можливість всебічно проаналізувати та узагальнити набуті теоретичні знання і практичні вміння з живопису. Перелік варіантів завдань практичного виконання, що виносяться на державний іспит, відображають специфіку дисципліни, які містять синтез навичок з циклу навчальних курсів (композиція, перспектива, основи кольорознавства, основи технологій і техніки станкового живопису).

1.ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ «ЖИВОПИС».

Державний екзамен «Живопис» має на меті перевірити рівень творчої підготовки студента, визначити основні професійні уміння та навички, володіння живописними техніками і матеріалами.

Студент, який складає державний екзамен має продемонструвати знання і вміння, які б відповідали програмним вимогам з урахуванням особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців з образотворчого мистецтва.

Майбутній фахівець повинен вміти досить вільно, методично-правильно, функціонально адекватно володіти техніками, методами та прийомами роботи в живописі.

На державному іспиті «Живопис» студенти повинні продемонструвати знання:

- законів і правил взаємодії кольорів;
- методіку виконання живописної роботи в акварельній, гуашевій, олійній техніках;
- послідовність виконання роботи в натюрмортному, портретному, пейзажному жанрах;
- послідовність виконання живописного твору.

вміння:

- методично виконувати роботу в техніках: лесування, алла-прима, комбінування тощо;
- гармоніювати колірно-тональні відношення;

- відтворювати об'ємно-пластичне та тонально-кольорове навантаження форми;
- створювати живописність відношень провідних кольорів натури на базі колірно-рефлексного взаємозв'язку.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ «ЖИВОПИС».

Зміст державного екзамену охоплює програмний матеріал з живопису, який вивчався протягом навчання. На екзамені студенти практично виконують з натури живописне вирішення портрету живої людини.

Варіанти завдань державного екзамену «Живопис».

Тема 1. Живопис з натури голови людини. Матеріали: полотно, картон 300x420 мм., олія.

Завдання. Етюд голови натурника на світлому тлі ускладненому драперіями із складками при денному освітленні. Виявити особливості живописного зображення голови живої людини. Передати анатомічні та індивідуальні риси обличчя натури засобами живопису.

Тема 2. Живопис з натури поясного портрета живої людини на узагальнене трактування форм. Матеріали: картон, полотно 300x420 мм, олія.

Завдання. Пошук композиційного та конструктивного вирішення натури на кольоровому тлі при денному освітленні. Ракурс моделі. Виявити особливості анатомічної будови поясного портрета живої людини. Пошук та передача колористичної побудови натури.

Тема 3. Тематичний портрет в живописі. «Музикант», «Художник», «Сучасник», тощо. Матеріали: картон, полотно 300x420 мм, олія.

Завдання: Живописне вирішення з натури тематичного поясного портрета живої людини з руками на кольоровому тлі з введенням в композицію аксесуарів одягу та предметів побуту. Передати індивідуальні риси натури, пластичні особливості моделі, досягти загального колористичного вирішення зображення.

Варіант виконання завдання пропонується студентам у формі білету.

Практичне виконання завдання дозволяє оцінити знання та уміння майбутніх фахівців у сфері образотворчого мистецтва.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ «ЖИВОПИС».

1-2 (не задовільно) – не вдало знайдене композиційне вирішення живописного твору, не грамотно розподілене світло та колір на пляма, відсутність валеру, низьке володіння технічними прийомами і методами живопису; не володіння законами повітряної та лінійної перспективи. Не гармонійні тонові та кольорові градації, відсутність знань з кольорознавства,

не володіння засобами вираження форми в живописі та відсутність художнього смаку.

3 (задовільно) – застосування правил, законів та засобів композиційного вирішення не відповідає головним положенням організації та побудови художнього твору; відсутнє прокладання на тло помірно насичених кольорових плям для початкового відтворення її загального цілісного колориту; не виявлено головного та другорядного у колірній будові, детальна проробка форм і об'ємів зображуваних об'єктів згідно просторових планів часткова, робота не узагальнена; допущено помилки у володінні технічними прийомами виконання художнього твору.

4 (добре) – допущені не значні помилки в гармонізації тональних і кольорових відношень. Композиційне розміщення на картинній площині відтворене згідно законів та правил композиції. На достатньому рівні виконане прокладання на тло помірно насичених кольорових плям, для початкового відтворення загального цілісного колориту, виявлено головне та другорядне у колірному вирішенні; детально пророблена форма і об'єми зображуваних об'єктів згідно просторових планів, достатнє володіння виражальними засобами та технічними прийомами живопису.

5(відмінно) – професійно виконане прокладання на картинну площину помірно насичених кольорових плям для початкового відтворення її загального цілісного колориту, виявлено головне та другорядне у колірному стані; детально пророблені форма і об'єми натурника згідно просторових планів, збережений тональний масштаб, досконале володіння виражальними засобами живопису, методами та технічними прийомами роботи над живописним твором. Практична робота узагальнена.

Студент користується професійною технологією, застосовує творчий підхід у виконанні живописних робіт.

4. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

1. Акварель. Советы начинающим. // Под. Ред. Н.Платонова, В.Ларионов. – М., 1991.,- 32 с.
2. Алексеев Ю.В. Основания и грунты для станковой живописи // Ю.В.Алексеев – Иллюстрированный справочник для художников. – М.: Изобразительное искусство, 2010., - 76 с.
3. Антонович Є. Малюнок і живопис / Є. Антонович, В. Шпільчак. – К.: Вища школа, 1990. – 84 с.
4. Баранчук И. Живопись от А до Я. / И.Баранчук. – М.: Изобразительное искусство, 2003. - 79 с.
5. Баталини Т. Техника живописи. Акриловые краски. Основные характеристики и применение / Т.Баталини. – М.: Изобразительное искусство, 2004. - 54 с.
6. Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Материалы. Техника. Методы. / Х.Гаррисон. – М.: Эксмо-Пресс, 2010. - 252 с.

7. Горбенко А.А. Акварельная живопись для архитекторов / А.А.Горбенко. – К.: Будівельник, 1991. - 142 с.
8. Денбновецька В. Особливості викладання живопису на графічному факультеті. / В.Денбновецька.// Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці.- Вип. 9. – К.: НАОМА, 2002. - С. 103-107.
9. Жердзицкий В.Е. Технология, способы и приёмы в создании произведений станковой живописи / В.Е.Жердзицкий // Вісник Харківського художньо-промислового інституту. – Харків.: ХХІІІ, 2000. - № 3. – 107 с.
- 10.Зозуля Н. Викладання живопису на першому курсі . навчально-методичні рекомендації / Н.Зозуля// Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. Вип. 9. – К.: НАОМА, 2002. – С. 96 – 103с.
- 11.Елисеєв М.А. Материалы, оборудование, техника живописи и графики. / М.А. Елисеєв. – М.: Астрель, 2004. - 231 с.
- 12.Ломоносова М.Т. Графика и живопись. / М.Т. Ломоносова. – Учебное пособие. – М.: Астрель, 2003. – С.47.
- 13.Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.:Українська енциклопедія ім. М. Бажана, 1992. – С.5.
- 14.Сухенко В.О. Рисунок / В.О.Сухенко. – К.: „BONAMENTE”, 2004. - 176 с.
- 15.Методичне забезпечення:
- 16.Берлач О. П., Чихурський А.С. Акварель в станковому живописі. Текст лекцій. / О.П. Берлач, А.С. Чихурський/. – Луцьк.: Твердиня, 2017. - 47с.
- 17.2.Берлач О.П. Малярські техніки, методи і прийоми в станковому живопису. Методичні рекомендації для студентів напряму 6. 0202 00 “Образотворче мистецтво”, освітньо – кваліфікаційного рівня “ Бакалавр”/ О.П. Берлач. – Луцьк.: Твердиня, 2011. -70 с.
- 18.Берлач О. П. Основи технологій і техніки станкового живопису». Методичні вказівки до спецкурсу для студентів заочної форми навчання спеціальності “Образотворче мистецтво”, освітньо – кваліфікаційного рівня “ Бакалавр”/ О.П.Берлач. – Луцьк.: Твердиня, 2011. - 142 с.
- 19.Берлач О.П. Технології художніх матеріалів у станковому малярстві. Методичні рекомендації для студентів напряму 6.0202 00 «образотворче мистецтво», освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» / О.П. Берлач. – Луцьк.: Твердиня, - 2011., 42 с.
- 20.Савчин Г. В. Композиція / Г. В. Савчин, Ж. В. Ясеницька. –Дрогобич: РВВ ДДПУ імені І.Франка, 2013.–62 с.
- 21.6.Сидор М.Б. Вивчення основ композиційної грамоти на уроках образотворчого мистецтва під час роботи з натури / М.Б. Сидор, В.В. Демків. –Дрогобич: РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2015.- 78 с.